

En dubbel utmaning – längre ut & djupare in

Biskopens ämbetsberättelse vid präst- och diakonmötet 2018

180419 (#podmöte18)

Inledning

Kära präster, diakoner och övriga lyssnare. När jag 1991 vigdes till präst av biskop Lindegård gick jag stegen till altaret med en känsla av skräckblandad förtjusning. Anspänningen kändes i magen. Kaftanen skavde över axlarna. Under mitt första år som präst hade jag framför mig på skrivbordet ett foto på en liten pojke i för stora stövlar. Bilden fångade känslan på tröskeln till ett viktigt uppdrag. Hur skulle allt bli?

Idag är det exakt tre år sedan ni välkomnade mig som biskop här, i samma domkyrka där den darrande kandidaten vigdes till präst för många år sedan. Biskoparna Hellström, Wejryd, Thidevall och Johansson bar uppdraget i tjugofyra år innan det så blev mitt. För tre år sedan letade jag upp fotot på pojken i stövlarna och ställde det på skrivbordet igen. Hur skulle allt bli? Vad skulle jag få se? Vilka skulle jag få möta?

Jag vill berätta några saker för er som jag idag finner särskilt viktiga. Det är tanken med en ämbetsberättelse; att det en biskop sett bakåt ska påverka kursen framåt. Anknytningen till framtidsbilderna finns där. Målet är att förmedla glädje utan att dölja det som bekymrar och väcka framtidstro utan att sopa utmaningar under mattan. Ni kommer att höra både sådant som ni håller med om och sådant ni invänder mot. Det är så det ska vara. Samtalet om riktningen framåt får aldrig tystna.

Varje gång jag tänkt på vad jag ska säga och varje gång jag satt mig för att arbeta med ämbetsberättelsen, har jag börjat med bön om att ha Kristus för ögonen och få Andens ledning med budskapet. Jag avger min berättelse övertygad både om att biskopsuppdraget ger särskild utsikt och att vi behöver varandra för att se helheten och hitta gemensam framtidsriktning.

Tillsammans utgör biskop, präst och diakon kyrkans vigningstjänst. Vi har kallelsen att leva så bland människor att vi blir vittnen om Guds kärlek och om försoningens hemlighet. När vi misslyckas gäller försoningen oss. Det är viktigt att vi själva inte

bara går in under kraven, utan framförallt lever av nåden. I grunden är Guds nåd allt vi behöver.

Ni som är präster och diakoner i Växjö stift gör ett beundransvärt arbete. Men engagemang, uppfinningsrikedom och energi ger ni av era liv i ett uppdrag som är svårt och krävande. Ta emot min aktning och mitt tack för ett fantastiskt arbete.

För att den goda stämningen ska bevaras behöver vi hitta än fler sätt att ge varandra stöd, hålla ihop och berömma varandra. Vår kyrka har en alldeles för viktig uppgift för att tiden ska gå till interna fejder. Om vi känner trygghet i vår identitet kan vi visa generositet mot varandra. Kanske är en av de viktigaste frågorna vi kan ställa till varandra helt enkelt: Hur kan jag hjälpa dig? Hur kan jag underlätta tjänsten för dig?

I höstas drog #metoo och #vardeljus fram som en befriande stormvind över vårt land och i vår kyrka. Berättelserna om övergrepp och maktmissbruk var fruktansvärda. I prostmötet har vi vid upprepade tillfällen aktualiserat frågan och om några veckor kommer prostarna att berätta för mig om läget i stiftet, om vad som görs och vad som behöver göras. Vi behöver fortsätta vårt arbete med att motverka övergreppen. Vi behöver arbeta konkret och långsiktigt. Och vi behöver bryta tystnadens kultur.

Ämbetsberättelsen har rubriken *En dubbel utmaning – längre ut & djupare in*. Vi ska inte välja mellan de två perspektiven. En kyrka med aldrig så mycket gudstjänstglädje som glömmer sändningen i världen blir inåtvänd och självgod. Och en kyrka med aldrig så mycket kallelsemedvetenhet som glömmer livet i gudstjänstgemenskapen förlorar sin själ. Inåt och utåt hör samman. Ämbetsberättelsen har i anslutning till rubriken två huvuddelar; en om att vara sänd för att världen ska leva, en om att dröja vid källorna.

När man lyssnar till en lång framställning kan det vara svårt att ta till sig allt som sägs. Vilket evangelium är det då inte att ämbetsberättelsen kommer att finnas tillgänglig för läsning efter mötet, både på stiftets hemsida och i sociala medier. I skriven form lämpar den sig bra för samtal när ni träffas i vigningstjänst eller arbetslag under året som kommer. Jag tror rentav att den är av karaktären att ni behöver återvända till den. Återkoppla gärna till mig, via mail eller på annat sätt, vad ni då talar om.

I. Sänd för att världen ska leva

Nu till den första delen av ämbetsberättelsen. En kyrka med aldrig så mycket gudstjänstglädje som glömmar sändningen i världen blir inåtvänd och självgod. Utåt och inåt hör samman. Nöden sätter kyrkans dagordning. Världen påverkar kyrkans agenda.

Vi människor har en benägenhet att förenkla. Vi tror lätt att just vår stund på jorden är unik, att den tid vi upplever är mer avgörande än andra och att mänsklighetens framtid står på spel som aldrig förr. Eller omvänt; aldrig tidigare har det varit så bra att leva, aldrig har utvecklingen gått så snabbt, aldrig sådana framsteg. I själva verket är mycket lite nytt under solen. Varje tid bär sin blandning av lätt och svårt, varje samhälle färgas av sina dystopier och utopier. Visst tar utvecklingen språng ibland, men de flesta förändringar går långsamt och märks först i efterhand. Det dröjer innan vi t.ex. vet om digitaliseringen var något större eller mindre än industrialisering och urbanisering.

Det är svårt att förstå sin samtid. Men det är viktigt, inte minst för den som är präst eller diakon. Omvärldsanalysen ska vara realistisk, inte ducka för svårigheter, men inte heller göda hopplösheten. I vår tid måste vi erkänna rädslan för polariseringen, förstå omfattningen av flyktingkrisen och ta in hoten mot skapelsen. Men också se att den absoluta fattigdomen minskar, att medellivslängden ökar och att antalet demokratiskt valda regeringar i världen är fler än någonsin. En klok präst och diakon bevarar frågornas komplexitet i sin analys och vårdar samtidigt sitt inre, så att glädjen i sändningsuppdraget för världens skull består.

Under mina första år som biskop har jag läst många församlingsinstruktioner. Många är bra, men på sina håll saknas djupet i omvärldsanalysen. Det blir beskrivningar istället för analys. I en liten församling kan det stå: "det finns matbutik, lågstadieskola och fina naturområden". I ett större pastorat kan det stå: "det finns köpcentrum, högstadieskola och fina naturområden". I den nya manual för församlingsinstruktionsarbetet som kommer inom kort betonas vikten av analys. Lagg tid på att förstå. Tänk. Be. Problematisera. Och arbeta tillsammans.

Inte minst är förståelsen av sammanhanget viktig i en tid då kyrkan utsätts för kritik. Det kräver vishet av oss både att ta kritiken på allvar utan att själva gå under och att skilja mellan populistiskt trams och det som verkligen kräver förändring av oss.

Kyrkokritiken är viktig, både den som möter utifrån och den som kommer inifrån. Det farliga är om den får oss att avstå från att ta ställning och om den gör att vi slutar tala väl om vår kyrka och varandra. Förankringen i Kristus hjälper oss att inte dras med. När populismen rinner i vårt eget blodomlopp riskerar vi både arbetsglädje och kvalitet.

Svenska kyrkan kritiserar idag för att vara politiskt ensidig och teologiskt urvattnad. Det är viktigt att vara på sin vakt mot *all* ensidighet, av vilket slag den än är. Olika ställningstaganden, olika livstolkningar, olika trosuttryck måste rymmas i kyrkan. Både traditionellt och nytt måste få plats. Som folkkyrka ska vi vara särskilt vaksamma så att inte åsiktskorridoren smalnar. Så länge respekt och nyfikenhet finns i meningsutbytet är det inte farligt att tycka olika.

Jag delar inte kritiken att Svenska kyrkan lider brist på teologisk skärpa. Samtidigt ser jag att det finns utmaningar. Det är viktigt att ni som är präster fortsätter att vara teologer efter utbildningsåren. Teologi är också, men inte främst, den akademiska teologin, utan det uppfordrande arbetet med att låta mänsklig erfarenhet, aktuell samhällssituation och kristen teologi mötas. Vi behöver hjälpa varandra med det teologiska självförtroendet. När vi är trygga väcks kreativiteten. Då frigörs vi till det teologiska uppdrag att tolka tro och liv som ingen kan göra åt oss.

Särskilt viktig är predikan. Där om någonstans ansvarar Guds ords tjänare för att knyta samman liv, värld och tro. Varje gång en präst tolkar evangeliet ska det vara med hållningen att det är på liv och död för den som lyssnar. Prästen behöver tre saker till sin hjälp; gott om tid för förberedelse, sammanhang för respons och upptrampade stigar till de tysta gläntor där själen förnimmer det gudomliga. Jag återvänder ofta till Johannes Edfelts ord: "Insyn och överblick ges bara den som inåtvänd vidöppen står".

En ofta hörd åsikt är att Svenska kyrkan ska låta bli samhällsfrågorna. Att de ligger utanför vårt mandat. Det är som att säga att vi får älska så länge vi inte visar det. Som kyrka ska vi ta ställning i samhällsfrågor, lokalt och globalt. Jesus kallar oss. Nöden sätter kyrkans dagordning. Världen påverkar kyrkans agenda. Vi får aldrig förlora styrfart i det profetiska uppdraget som barmhärtighetens tecken. Inte låsa om oss i ovärdigt navelskåderi.

Samtidigt måste vi ha koll på vår inre kompass. Med viss oro ser jag att kyrkans engagemang i samhällsfrågor ibland saknar kontakt med teologin. Vi ska bilda opinion på grund av vår tro, utifrån evangeliet, med ett teologiskt grundackord, snarare än utifrån en viss partipolitisk åsikt. Och vi får inte bli en aktivist-kyrka. Att vara sänd för världens liv handlar kanske främst om att bereda rum för stillhet och Kristusmöte. Reträtten är lika viktig som debatten. Att avstå från orden är ibland den klokaste strategin. Kyrkan ska visa vägen till de tysta gläntorna.

Ibland får vi höra att våra ståndpunkter gör att människor lämnar Svenska kyrkan. Så är det. Uppgiften är inte att bli populär, inte ens att ligga rätt i tiden. Uppgiften är att följa Jesus. Att bli Kristus-lik. Jesus säger inte att vi ska förkunna så att alla håller med. Vi ska säga det som är sant. Vi ska ge ord åt det vi ser. Vi ska ta ställning också när det känns obekvämt och när vi själva är rädda.

Diakonin är kyrkans lunga. Tjänsten för medmänniskan syresätter alltsammans. En diakon har uppgiften att vårda församlingens diakonala ansvarstagande. Inte göra allt själv, utan skapa förutsättningar för andra. Hela församlingen ska vara diakonal. Ändå ligger det i sakens natur att diakonen går före – som saklig röstbärare, trofast tröstare och modig företrädare för den profetiska diakonin. Jag ser behovet av ett strategiskt diakonalt arbete som rustar både diakoner och församlingar att hitta rätt i sina prioriteringar, så att det diakonala arbetet blir starkt och uthålligt.

En diakon måste hitta rätt i balansen mellan utåt och inåt. Det är viktigt att diakonen arbetar aktivt inåt, så att gudstjänstgemenskapen är öppen, inkluderande och tillåtande. Förbönen är ett lackmustest som visar om balansen mellan utåt och inåt fungerar. En förbön får aldrig bli uppläst text. Den måste tvinnas av trådar från människors verklighet. Orden ska färgas av det som bränner, svider och angår, just nu och just här.

Samtidigt som diakonen ska vara djupt förankrad i gudstjänsten, för att sändningen ska fungera, får diakonen inte fastna i gudstjänstgemenskapen för att den är en känd terräng att navigera i. Omvärlden ropar efter kyrkans diakoni. Därför måste det finnas diakonal kompetens överallt. Det bör finnas minst en diakontjänst i varje pastorat och församling med egen ekonomi.

Polariseringen av samhällsklimatet oroar. I sociala medier skriver man vad som helst. Vid tangentbordet formuleras ord som inte tål att sägas till en annan människa. Alla vet hur lätt det är att läxa upp den som inte är närvarande. Under det stundande fotbolls-VM kommer jag säkert att göra likadant. Ur TV-soffans djup hörs ropen från Östrabos innersta: "Men varför spelar han så? Jag hade gjort det bättre själv".

Människor behöver mötas. Se varandra i ögonen. Som bekant betyder ordet djävul "den som sliter isär". Någon har sagt att i helvetet är allt rygg mot rygg. Ingen möter någon gång den andres blick. I vår tid är det viktigare än någonsin med gränsöverskridande möten. Svenska kyrkan har både infrastruktur och förtroendekapital som gör det möjligt för oss att bygga broar mellan människor. Underskatta inte den integrationskraft som ligger naturligt i kyrkans DNA. Glöm aldrig att försoning är vårt ärende. Inte minst viktigt är detta för oss i vigningstjänsten. Upprepat visar forskningen att förtroendet för kyrkan hör nära samman med förtroendet för någon av dess företrädare.

Öppenheten är vår kyrkas signum. Folkkyrkan ska vara en öppen famn för alla människor. Alla ska känna sig välkomna i våra gudstjänstgemenskaper. Det tillhör också sändningen. Vi ska vara vaksamma på det som hotar öppenheten. Nyligen hörde jag om församlingar som börjat ta avgift för icke-tillhöriga vid barngruppens samlingar. Det är fel väg att gå.

Öppenhet ger förutsättning för samarbete. Vi är vana vid samarbete med både lokalsamhällets aktörer och våra ekumeniska vänner. Men idag behövs också religionsdialogen. Landskapet har förändrats snabbt och det är bråttom. Religionsdialog är inte att blanda ihop religioner. I religionsdialogen möter jag den som tror annorlunda än jag, med respekt och utifrån egen identitet. Djupt rotad i min egen tro kan jag öppet och nyfiket möta människor vars rottrådar söker sig i annan riktning än mina. Dialogen hjälper mig se likheter och skillnader. Om vi känner varandra hittar vi sätt att samverka för det sanna, rätta och sköna.

En förutsättning för öppenheten är att vi som kyrka är rädda om mångfalden. Människor ska få vara som de är. Vi är kallade att förstå den som vill gestalta sitt liv på annat sätt än vi. Jag trivs i en kyrka som är generös med åsiktsutrymmet och låter människor tänka som de vill, så länge det inte kränker andra.

I år är det 60 år sedan beslutet togs att öppna prästämbetet för kvinnor. Svenska kyrkan gick före och jag är stolt över att verka i en kyrka som bryter ny mark i olika frågor. Idag är det självklart att både män och kvinnor är präster i Svenska kyrkan. Både kyrkoherdar och arbetsledande komministrar ska förklara sig beredda att i alla uppgifter tjänstgöra tillsammans med andra som vigts till ett uppdrag inom kyrkans vigningstjänst, oavsett deras kön. Ibland tycker jag mig se att orden blir en läpparnas bekännelse utan bäring i vardagen. Så får det inte vara. Alla som är präster i vårt stift ska känna att deras kallelse, identitet och tjänst bejakas. Ingen ska få stick under ytan. Kyrkoherden har ett särskilt ansvar för att alla behandlas lika. Allt annat är naturligtvis oacceptabelt.

II. Dröja vid källorna

Nu till den andra delen av ämbetsberättelsen. En kyrka med aldrig så mycket kallelsemedvetenhet som glömmer livet i gudstjänstgemenskapen förlorar sin själ. Inåt och utåt hör samman. Vi ska söka oss närmare det som gör oss till kyrka. Vi ska stå vidöppna för det mysterium som bara bristfälligt kan kläs i ord. Vi måste finna våra gläntor. Vi ska dröja vid källorna.

Nu till en liten överraskning. Under lediga stunder det gångna halvåret har jag arbetat fram en bönbok för vigningstjänsten i Växjö stift. Den är en present från mig till er. Vi behöver varandra *i bön* för att hitta en gemensam framtidsriktning. Bönboken är enkel. Den innehåller morgon- och aftonböner för veckans dagar och en särskild bön för vigningstjänsten i vårt stift. Vid varje bönetillfälle ber vi för den värld vi är sända att tjäna, för morgondagens kyrka och för varandra. Jag har valt att ge boken titeln "Dröja vid källorna". Orden påminner om förutsättningarna för vår tjänst. Du får bönboken av mig vid utgången efter den avslutande mässan.

Någon reagerade kanske på ordvalet i den inledande meningen; "... som glömmer livet i gudstjänstgemenskapen". Men orden är valda med omsorg. Vi ska inte bara erbjuda gudstjänsttillfällen åt potentiella besökare, som vore gudstjänst en produkt för andra att konsumera. Tidsandan förleder oss ibland att tänka så. Istället ska vi bygga gudstjänstgemenskaper med Jesus i centrum som är så präglade av äkthet och djup, att vi och andra får möjlighet att forma en tydlig kristen identitet. Det är den lokala gudstjänstgemenskapen som är viktig. Förnyelsen kommer underifrån.

Vi behöver forma gudstjänstgemenskaper som vi själva vill vara del av. När det är så, får vi självförtroende i uppgifterna. Om självbilden är att ingen är intresserad, blir ingen intresserad. Om självbilden istället handlar om äkthet och djup, märks det. Idag finns en kallelse för vår kyrka att kasta överbord det vi inte måste göra och kraftsamla kring det centrala: fira mässa, vila i Guds blick, läsa Bibeln, lyssna i bön, våga allvaret, vårda den heliga berättelsen och leva tron utan att göra oss till. Vi behöver samverka kring det yttre, så att vi får tid till det inre. Vi behöver *vara* kyrka istället för att *göra* kyrka.

Visst ska folkkyrkan vara en öppen famn för alla. Samtidigt upplevs en kram som vid omfamningen förblir öppen bara som kall och konstig. Kyrkans öppenhet får aldrig bli avsiktslös, det måste finnas en väg djupare in, mot Jesus. Famnen måste sluta sig för att värmen ska kunna upplevas. Utan att någon endaste gång hålla fast.

Under mina år som biskop har det blivit tydligt för mig att alla församlingar inte har sammanhang där nya människor ges chans att upptäcka kristen tro. Då har man inte förstått kyrkans missionssituation. Och dessa sammanhang, om de finns, kan inte bara erbjudas på dagtid. Som om det bara är daglediga som är nyfikna på den tro som ger livet mening. En gudstjänstgemenskap är per definition en lärandegemenskap.

Gudstjänsten är kyrkans hjärta. Där ordet förkunnas och sakramenten förvaltas blir församlingen till, där går kyrkan i dagen. Prästens identitet är sammanbunden med gudstjänsten. Inom kort kommer domkapitlet att presentera sitt arbete med nya regler och riktlinjer för gudstjänstlivet i stiftet. Utgångspunkten är denna; gudstjänst och församling hör ihop. En församling finns egentligen inte, om inte gudstjänst firas. En sådan kyrkosyn behöver återerövrats.

Hur står det till med gudstjänstlivet i vårt stift? Svaren får inte förenklas. På sina håll lever gudstjänsten och många är engagerade med att forma en gudstjänst att längta till. På andra håll finns det utmaningar. Få söker sig till gudstjänst och den firas inte alltid så att nya människor längtar tillbaka.

Nyligen firade jag gudstjänst i en av stiftets kyrkor en ledig söndag. Det var en positiv upplevelse, men de tre som jag talade med före gudstjänsten sa alla, på olika sätt; idag kommer det nog inte så många. Nyligen talade jag med en av er som

berättade att det kändes lite tråkigt att frågan vid fikabordet i församlingshemmet på måndagen – hur var det i söndags? – så ofta besvarades: nej, vi var inte så många.

Vår inställning och vårt språkbruk behöver förändras. Det handlar om både självförtroende och målbilder. Vi behöver vända sorgen över de frånvarande till glädje över de närvarande. Jesus är med där två eller tre möts. Vi behöver träna oss i att gestalta små gudstjänster i stora rum. Jag tror att det är särskilt viktigt att hitta sätt att inspirera till ansvarstagande och göra gudstjänstfirare medvetna om att de är kyrka. I grunden handlar det om att sluta undra vad de som inte kommer hade velat ha om de hade velat komma. Istället ska vi ställa in siktet på vilken gudstjänst vi, som *är* på plats, vill fira. Och komma ihåg att det gör skillnad om vi är där eller inte.

Låt mig fästa er uppmärksamhet på ett annat perspektiv som har med gudstjänsten att göra. Under mina tre år som biskop har jag välkomnat mer än en tredjedel av er kyrkoherdar, vid samtliga tillfällen i samband med en högtidlig gudstjänst. En sak har oroat mig. Trots att det i brevet inför gudstjänsten står att jag gärna ser att barn och ungdomar tar plats i gudstjänsten, är det så rätt sällan. Vi vet att det inte är för att barn och ungdomar saknas. Men vilken är orsaken? Ibland tänker jag att svaret är att vi segregerar utan att egentligen vilja det. Att våra församlingar lite för ofta består av öar utan förbindande brosystem. Nästan alla säger att de gudstjänster som väcker störst glädje är de, där människor i alla åldrar finns med. Hur hittar vi vägen dit?

Som ni vet har jag ägnat mycket av mitt liv åt att fundera över varför vissa gudstjänstgemenskaper växer. Det handlar om delaktighet och igenkännande.

Med *delaktighet* menar jag att människor känner sig sedda, tas i anspråk och har verklig makt att påverka. Att de får vara med på riktigt. Att de upplever ägarskap. Att de påverkar riktningen. Att de deltar i samtalet om kristen tro. Risken är som bekant att delaktighet istället betyder frivilliga som hjälper anställda att göra deras jobb.

Med *igenkännande* menar jag möjligheten att känna igen sig från söndag till söndag i sin gudstjänst. Efter några år som biskop har jag stärkts i övertygelsen att det perspektivet lätt underskattas. Ofta tänker vi mer på prästens rätt att leda gudstjänst på sitt sätt än på församlingens rätt att fira gudstjänst med igenkännandets glädje, utan att riktigt se det själva. Det är gudstjänstfirarna som ska vara i centrum.

Men den verkliga hemligheten med god gudstjänstutveckling är *samspelet* mellan delaktighet och igenkännande. Delaktigheten måste inrymma möjligheten för gudstjänstfirare att påverka hur gudstjänsten firas. Och igenkännandet måste vara markant för att många ska kunna bli delaktiga. Mycket delaktighet och lite igenkännande gör gudstjänsten rörig. Mycket igenkännande och lite delaktighet gör gudstjänsten tråkig. Men när de är i balans händer något.

Nu vill jag vidga delaktighetstemat. När vi formar vår kyrka för morgondagen, bygger vi en kyrka som vi själva inte har sett. Sedan 60-talet har vi haft möjlighet att anställa många medarbetare. Få av oss minns hur det var dessförinnan. Om vi istället ser femtio år framåt kommer det *då* att handla om hur väl vi *nu* förbereder oss för en kyrka buren av det allmänna prästadömet. Det ideella medarbetarskapet ska vara en självklar del av församlingslivet. Vi behöver inte *tala* om delaktighet, utan *göra* den. Än en gång; se människor, utrusta för ansvar, ta gåvor på allvar, ge makt att påverka och visa människor vad det betyder att de är kyrka. I detta arbete har vigningstjänsten en nyckelroll.

Tidigare nämnde jag att vi ska forma gudstjänstgemenskaper med Jesus i centrum som är så präglade av äkthet och djup, att både vi och andra får möjlighet att forma en tydlig kristen identitet. Jag vill nu både ifrågasätta och utveckla innebörden av uttrycket "tydlig kristen identitet".

I vår tid finns en längtan efter tydlighet – ett område att utforska noggrant i era omvärldsanalyser. Kyrkan ska vara tydlig, förkunnelsen ska vara tydlig och kristen tro ska framställas på ett tydligt sätt. Svar önskas på de stora frågorna. Är det bra eller dåligt? Det är bra för att alla naturligtvis ska kunna få reda på vad kristen tro är. I den kommande satsningen på lärande och undervisning i Svenska kyrkan är detta en viktig ingrediens. Men det är dåligt om tydlig kristen identitet betyder ett sätt att tala om tro där språket blir svart-vitt, där mystiken spelas bort och där det i själva verket är tidens osäkerhet som leder oss till alltför definitiva ställningstaganden. Risken är att alltför tydliga svar skymmer stigen till trons gläntor.

Vi måste se upp med både en förenklad bokstavstro och med en dogmatism som förvägrar alla andra än sig själv rätten till sanningen. Trons levande språk och den heliga osäkerheten får inte spärras in i fundamentalismens mörka fängelsehålor.

Tomas Tranströmer påminner i en av sina dikter om att det ibland finns ord, fast ändå inget språk, och ibland språk, utan att orden behövs alls.

Trots detta är det viktigt med en tydlig kristen identitet. Men kanske ska vi leta efter den mer i livet än i formuleringarna. Jag tror att vi skulle behöva tala mer om vad som är "kristen praxis". Vad utmärker egentligen en kristen? Hur lever en kristen sitt liv? Svaren skulle kunna låta såhär: En kristen omgärdar dagen med bön och bibelläsning. En kristen firar gudstjänst, inte bara när man känner för det, utan för att kristet liv är gemenskapsliv. En kristen gör skillnad mellan arbetsdag och vilodag. En kristen avstår i fastetid och firar de stora högtiderna. En kristen bär kors eller frälsarkrans för att visa vem man är. En kristen tar aktiv del i arbetet för ett bättre samhälle och en mänskligare värld.

Sett i ljuset av en luthersk idétradition kan tankegången säkert kallas lagisk och i ljuset av den västerländska samhällsutvecklingen i stort uppfattas som ett förräderi mot den så upphöjda individualismen. Dubbelfel alltså ... och ändå är saken viktig. Jag menar att frågan om tydlig kristen praxis kommer att bli allt mer aktuell, inte minst under påverkan av livet i ett mångkulturellt samhälle där vi successivt får syn på att andra troende människor har just detta: en tydlig religiös praxis.

Avslutning

Nu är det tid att avsluta ämbetsberättelsen. De tre första åren som biskop ligger nu bakom. Stövlarna passar bättre. Kaftanen sitter hyggligt bra. Om fyra år är det präst- och diakonmöte igen. Vad behöver ha hänt då? Vilka förändringar vill vi se?

Svaren kan formuleras på olika sätt. Kanske är det bästa svaret att vi måste ha kommit närmare att förverkliga de framtidsbilder som vi äger tillsammans. För att göra det behövs satsningar, bland annat på rekrytering och ledarstöd. Det är ett svårt uppdrag att leda i en idéburen organisation. Samtidigt är uppdraget som församlingens och pastoratets ledare viktigare än någonsin.

Men det är inte bara kyrkoherdar som bär ledaruppdrag. I dopet har alla anförtratts uppdraget att på olika sätt leda. Alla döpta är kallade till uppdraget att göra Guds rike känt. Att föra det glada budskapet om Jesus Kristus vidare. Som präster och diakoner har vi ett särskilt uppdrag. Ett uppdrag att möta våra medmänniskor med

varsamhet och aktning. Ett uppdrag att söka Guds viljas väg tillsammans med dem och sträva efter att låta tro, lära och liv bli ett.

Låt mig nu få knyta samman ämbetsberättelsen i tre imperativ som förhoppningsvis är lätta att minnas:

1. **Bygg det ni längtar efter!** Det är inte inkrökt att ta sin längtan på allvar, utan äkta. Gå djupare in, närmare källorna, närmare Jesus, inåtvänd vidöppen för mötet i gläntan. Gå längre ut, för att förverkliga drömmen om en mänskligare värld. Tänk inte på vad andra ska tycka. Vårda självförtroendet. Låt inte rädslan styra.
2. **Höj blicken!** Bygg inte för nästa år, inte för mandatperioden, utan för nästa generation. Bygg med omvärldsanalysen som grund. Navigera efter visionerna. Tänk på dina barn, barnbarn eller andra barn i din närhet. Nämn deras namn tyst för dig själv. Be för ditt uppdrag och bygg sedan med älskade människor på näthinnan. Vad vill du ge till dem? Vad vill du lämna efter dig?
3. **Våga vara folkkyrka!** Förtroendet är stort och behoven enorma. Efter gränsöverskridande mötesplatser, efter mässa, liv och äkthet, efter dig. Vårda samhörigheten mellan er. Vårda den öppna famnen, men inte bara, våga också omfamna, det är att ta människor på allvar, men håll aldrig fast. Låt kreativiteten flöda. Framtiden är inte något att invänta. Den börjar nu. Och den börjar med oss.

Gud välsigne er! Tack för ert fina arbete!

+Fredrik